

**Centre de Recerca
en Informació,
Comunicació i Cultura**

**UNIVERSITAT_{DE}
BARCELONA**

Sumari

Presentació	3
Objectius del CRICC	4
Línies de recerca	5
Personal investigador	8
Productivitat	10
Publicacions	12
MIAR	13
Anuari	15

CRICC Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura
<https://fima.ub.edu/grups/cricc/>

Abril 2020

Aquesta obra està sota una llicència de Creative Commons
Reconeixement 4.0 Internacional.

Presentació

El **Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura (CRICC)** de la Universitat de Barcelona és un centre de recerca adscrit a la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals de la Universitat de Barcelona que es va crear l'any 2017 per tal d'agrupar les activitats de recerca actives a la facultat i que giraven entorn de la informació i documentació, el patrimoni documental, els estudis culturals i la comunicació audiovisual.

En aquest quadern que teniu a les mans volem resumir els nostres objectius i activitats. Hi podreu trobar la descripció de les vuit línies de recerca actives en aquest moment, també la fitxa del personal investigador que actualment és membre del centre, el resum de projectes de recerca i de publicacions dels darrers tres anys (2017-2019) i, finalment, una referència a dos productes elaborats pel CRICC, l'**Anuari de Biblioteques, Llibres i Lectura**, una publicació biennal, i la base de dades **MIAR (Matriu d'Informació per a l'Anàlisi de Revistes)**, que inclou la descripció de més de 45.000 revistes científiques.

El quadern, per tant, vol ser la nostra carta de presentació i s'adreça a centres i personal investigador d'altres àmbits, en especial de les ciències socials, a investigadors i investigadores d'altres països que vulguin fer estades de col·laboració amb nosaltres, i també a personal investigador en formació que estiguin interessats en les nostres línies de recerca.

Ernest Abadal Falgueras
Director del CRICC

Objectius del CRICC

- Consolidar i incrementar l'activitat investigadora dels membres del CRICC en línies de recerca conjuntes des d'una perspectiva interdisciplinària.
- Coordinar les actuacions dels grups de recerca existents a la facultat i establir sinergies entre ells.
- Fomentar la internacionalització de la recerca en els diversos àmbits d'especialització del CRICC.
- Facilitar la presentació de projectes conjunts en convocatòries estatals i europees.
- Incrementar la visibilitat i la difusió de la recerca en l'àmbit de la documentació, la informació, la comunicació i la cultura.
- Potenciar la formació científica de joves investigadors i investigadores.

Línies de recerca

Biblioteques: usuaris, serveis i recursos

1

Coordinació: [Carina Rey](#)

Membres: [Lluís Agustí](#), [Sílvia Argudo](#), [Núria Balagué](#), [Mònica Baró](#), [Maite Comalat](#), [Teresa Mañà](#), [Andreu Sulé](#), [Aurora Vall](#)

- Anàlisi de les tècniques de gestió i dels serveis bibliotecaris.
- Estudis de la implantació dels serveis bibliotecaris.
- Elaboració de recursos i instruments per a la gestió dels recursos i serveis de les diferents biblioteques.
- Realització d'estudis quantitatius, qualitatius i d'impacte a les biblioteques.
- Estudis de la professió bibliotecària.
- Estudis sobre la promoció de la lectura a les biblioteques.
- Anàlisi de la formació d'usuaris a les biblioteques.

Patrimoni bibliogràfic i documental

2

Coordinació: [Pedro Rueda](#)

Membres: [Lluís Agustí](#), [Mònica Baró](#), [Jesús Gascón](#), [Carina Rey](#)

- Coneixement de les activitats d'intercanvi, distribució i compra-venda en el món del llibre.
- Estudi dels agents del llibre: llibreters-editors, impressors, editors, agents comercials, etc.
- Anàlisi de les xarxes dels llibreters-editors i el món editorial.
- Investigació de la difusió del llibre a les xarxes d'intercanvi.
- Anàlisi del paper dels llibreters en la formació i disgregació de col·leccions.

Ciència oberta i comunicació científica

3

Coordinació: [Ernest Abadal](#)

Membres: [Juan-José Boté](#), [Javier Guallar](#), [Ignasi Labastida](#), [Josep Manuel Rodríguez Gairín](#), [Anna Villarroya](#)

- Anàlisi del model de ciència oberta i dels seus components (accés obert, dades científiques, revisió oberta, indicadors i models d'avaluació, etc.).
- Anàlisi dels elements afavoridors i de les limitacions o barreres per a la implementació del model de ciència oberta.
- Anàlisi de la implementació del model de ciència oberta al sistema de recerca espanyol.

Línies de recerca

Preservació digital

4

Coordinació: **Miquel Térmens**

Membres: **Jordi Andreu, Juan-José Boté, Jordi Serra**

- Anàlisi de l'estat de les polítiques de preservació digital a Catalunya i a Espanya.
- Preparació de metodologies i tècniques que facin possible la preservació de dades de recerca (atenent les obligacions del programa Horizon 2020 i d'altres).
- Preparació de metodologies per a l'avaluació de l'estat de la preservació digital en empreses i institucions de diferents sectors.

Organització del coneixement i recuperació d'informació

5

Coordinació: **Andreu Sulé**

Membres: **Rubén Alcaraz, Jordi Andreu, Juan-José Boté, Miquel Centelles, Jorge Franganillo, Javier Guallar, Mario Pérez-Montoro, Josep Manuel Rodríguez Gairín, Marina Salse, Mari Váñez**

- Coneixement i anàlisi de l'estat de la qüestió de l'organització i recuperació d'informació en els seus diferents processos, entorns, morfologies, formats i mitjans.
- Proposició i avaluació de noves solucions metodològiques i tècniques d'organització i recuperació d'informació que complementin o superin les limitacions de les ja existents.

Estudis mètrics sobre el valor i ús de la informació

6

Coordinació: **Àngel Borrego**

Membres de la línia: **Jordi Ardanuy, Amadeu Pons, Josep Manuel Rodríguez Gairín, Marta Somoza, Cristóbal Urbano**

- Realització d'estudis quantitatius i qualitatius sobre l'ús i els usuaris de llibres, revistes, llocs web i altres recursos d'informació.
- Anàlisi de revistes científiques mitjançant la base de dades MIAR.
- Realització d'estudis bibliomètrics de producció, autoria, col·laboració, ús i impacte de la bibliografia científica.

Polítiques i economia de la informació i la cultura

7

Coordinació: **Anna Villarroja**

Membres: **Lluís Bonet, Marta Casals, Tino Carreño, Ramon Castells, Manel González Piñero**

- Anàlisi dels canvis en la conceptualització i mesura de la participació cultural.
- Anàlisi del component de gènere en la distribució de responsabilitats professionals en les institucions i les professions culturals.
- Avaluació i anàlisi dels canvis operats en el disseny de les polítiques culturals locals.
- Estudi del model de negoci de les revistes científiques.

Comunicació audiovisual

8

Coordinació: **Lydia Sánchez**

Membres: **Carlos Aguilar, M. Àngels García, María José Masanet, Javier Sanz, Sergio Villanueva**

- Mitjans de comunicació i qualitat democràtica: establiment d'indicadors de qualitat de servei públic dels mitjans en les societats democràtiques.
- Mitjans, política i cultura: anàlisi de la interacció entre mitjans de comunicació, discursos polítics i pràctiques culturals.
- Comunicació i salut: estudi dels processos comunicatius en la seva relació amb la salut com a font d'innovació de la pràctica clínica.
- Cinema i llenguatge fílmic: anàlisi del llenguatge cinematogràfic i les seves diverses manifestacions.

Personal investigador

Ernest Abadal

Carlos Aguilar

Lluís Agustí

Jordi Andreu

Jordi Ardanuy

Sílvia Argudo

Núria Balagué

Mònica Baró

Lluís Bonet

Àngel Borrego

Juan-José Boté

Florentino Carreño

Marta Casals

Ramon Castells

Miquel Centelles

Maite Comalat

Jorge Franganillo

M. Àngels García

Jesús Gascón

Manel González

Javier Guallar

Ignasi Labastida

Teresa Mañà

Maria José Masanet

Mario Pérez-Montoro

Amadeu Pons

Carina Rey

Josep M. Rodríguez

Pedro Rueda

Marina Salse

Lydia Sánchez

Javier Sanz

Jordi Serra

Marta Somoza

Andreu Sulé

Miquel Térmens

Cristóbal Urbano

Aurora Vall

Mari Váñez

Sergio Villanueva

Anna Villarroya

Productivitat (2017-2019)

Projectes de recerca

Projectes

3

Pla Estatal I+D+I

4

Europeus

Saberes conectados: redes de venta y circulación de impresos en España y Latinoamérica (HAR2017-84335-P)

Dotació: 33.880 €

Període: 2018-2021

Investigadors principals: Pedro Rueda, Mònica Baró

Ciencia abierta en España: una aproximación global para evaluar su grado de implementación (RTI2018-094360-B-I00)

Dotació: 45.375 €

Període: 2019-2021

Investigador principal: Ernest Abadal

Redes de colaboración científica en ciencias sociales y humanidades en Europa: análisis de la participación en proyectos y de la coautoría (PGC2018-096586-B-I00)

Dotació: 27.830 €

Període: 2019-2022

Investigadors principals: Jordi Ardanuy, Àngel Borrego

Co-CReating Innovative Solutions for Health (CRISH)

Dotació: 27.258 €

Període: 2017-2018

Investigadora principal: Lydia Sánchez

How digital transformation and open innovation interaction foster the knowledge and cultural flows in the Ibero-American world: a methodological approach

Dotació: 10.000 €

Període: 2019-2021

Investigador principal: Lluís Bonet

Measuring the social dimension of culture (MESOC)

Dotació: 388.438 €, total 2.998.438 €

Període: 2020-2022

Investigador principal: Lluís Bonet (partner a la Universitat de Barcelona)

BeSpectactive

Dotació: UB (Subvenció: 72.835,82 €, total: 158.710,96 €),

Total projecte (Subvenció: 2.000.000 €, total: 4.000.000 €)

Període: 2018-2022

Investigador principal: Lluís Bonet (partner a la Universitat de Barcelona)

Grups de recerca

Grups de recerca

2

(reconeguts com a grups de recerca consolidats per la Generalitat de Catalunya)

Patents

1

BIBES: Biblioteques, Educació i Societat (SGR 2017-520)

Membres: Teresa Mañà (coord.), Lluís Agustí, Sílvia Argudo, Núria Balagué, Mònica Baró, Maite Comalat, Carina Rey, Aurora Vall

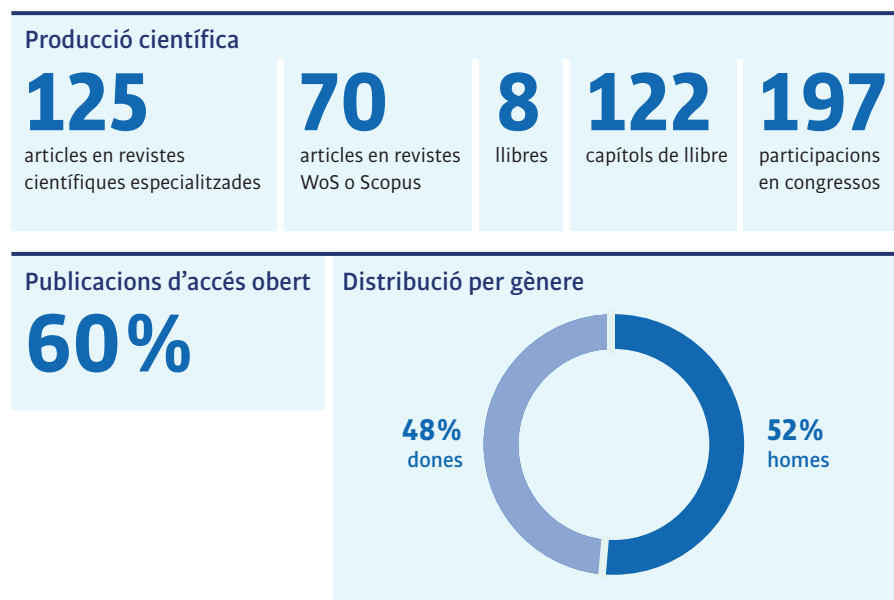
CCD: Cultura i Continguts Digitals (SGR 2017-422)

Membres: Ernest Abadal (coord.), Rubén Alcaraz, Jordi Andreu, Jordi Ardanuy, Àngel Borrego, Melba Claudio, Javier Guallar, Ignasi Labastida, Ciro Lluca, Mario Pérez-Montoro, Amadeu Pons, Josep Manuel Rodríguez Gairín, Marina Salse, Gema Santos, Jordi Serra, Marta Somoza, Andreu Sulé, Miquel Térmens, Cristóbal Urbano, Anna Villarroja

Patent

MIAR (Matriu d'Informació per a l'Anàlisi de Revistes)

Publicacions (2017-2019)

Tesis doctorals

Agustí Ruiz, Lluís (2018). *L'edició espanyola a l'exili de Mèxic: 1936-1956. Inventari i propostes de significat*. Directores: Mònica Baró, Teresa Fèrriz

Álvarez Muñoz, Patricio Rigoberto (2017). *Modelos de financiación para el acceso a los recursos de información científica: el caso de las universidades públicas de Ecuador*. Director: Mario Pérez-Montoro

Comalat Navarra, Maite (2018). *El bibliobús, una oportunitat per una societat xarxa. Anàlisi del servei a Espanya i recomanacions*. Directora: Teresa Mañà

Dehdarirad, Tahereh (2017). *Women in science and higher education: a bibliometric approach*. Directores: Anna Villarroja, Maite Barrios

Franganillo Fernández, Jorge (2017). *La gestión de información personal mediante el correo electrónico: estudio cualitativo de las conductas organizadoras e integradoras*. Directores: Ernest Abadal, Mario Pérez-Montoro

González Cuadra, Francesc Xavier (2017). *El coneixement enciclopèdic sobre la "Grande Guerra" a Itàlia (1918-1940)*. Directores: Pedro Rueda, Alfons González Quesada

González Piñero, Manel (2018). *Innovation through cross-fertilization: Serious games and gamification in the EU-funded research projects*. Directores: Lluís Bonet, Esteve Juanola

Hernández Rabanal, Carme (2017). *La informació sobre salut a Internet: qualitat, beneficis de la formació i autopercepció de les competències informacionals*. Directores: Aurora Vall, Mario Pérez-Montoro

Jiménez Iglesias, Lucía (2017). *Usabilidad para dispositivos móviles basada en la evidencia: los cibermedios españoles*. Directores: Mario Pérez-Montoro, Lydia Sánchez Gómez

Leija Román, David Alonso (2017). *Preservación digital distribuida y la colaboración interinstitucional: modelo de preservación digital para documentos con fines de investigación en universidades de México*. Director: Miquel Térmens

Locher, Anita E. (2017). *Characterization of designated communities of geospatial legacy information and their application in appraisal and digital preservation decisions: a case study*. Directores: Miquel Térmens, Ross Purves

Navas Fernández, Miguel Ernesto (2017). *Spanish scientific journals in Web of Science and Scopus adoption of Open Acces: relationship between price and impact, and internationality*. Director: Ernest Abadal

Ortega, Marta (2018). *Eulàlia Ferrer, viuda de Brusi: paradigma de la capacidad de obrar de las mujeres en la edición y librería barcelonesa del siglo XIX*. Directores: Josep Capdeferro i Pedro Rueda

Pacheco Olea, Fernando Erasmo (2019). *La función de apoyo a la investigación en las bibliotecas de las universidades del sistema de educación superior ecuatoriano: una propuesta para la Zona 5*. Directores: Carina Rey, Enric Camón

Pooladian, Aida (2018). *Altmetrics in Library and Information Science: coverage of sources and use of social media by authors*. Director: Àngel Borrego

Ruiz Fargas, Marina (2019). *La biblioteca del Convent de Santa Caterina de Barcelona sota el mecenatge de fra Tomàs Ripoll, 1699-1747*. Director: Pedro Rueda

Saloni Marimón, Guadalupe (2017). *Serveis bibliotecaris per a persones grans: una nova realitat, una nova percepció (Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona)*. Directores: Concepción Rodríguez, Carina Rey

Santos Hermosa, Gema (2017). *Desenvolupament i reutilització dels recursos educatius oberts en la docència universitària: repositoris i usuaris*. Directores: Ernest Abadal, Núria Ferran-Ferrer

Serrano Vicente, Rocío (2017). *Evaluación de los repositorios institucionales de acceso abierto en España*. Directores: Ernest Abadal, Remedios Melero

Silva, Fabiano Couto Correa da (2017). *Gestión de datos de investigación oceanográfica: propuesta de un modelo para Brasil*. Director: Ernest Abadal

Wilderbeek López del Castillo, Teodoro (2017). *Proposta de preservació de dades científiques en accés obert mitjançant tècniques d'anàlisi forense digital*. Director: Miquel Térmens

MIAR

MIAR (Matriu d'Informació per a l'Anàlisi de Revistes) és una base de dades de revistes científiques que té per objectiu facilitar informació clau per a la seva identificació i anàlisi.

MIAR inclou 46.000 publicacions, per a cadascuna de les quals s'analitza la seva presència a bases de dades (WoS, Scopus, DOAJ, etc.) i repertoris multidisciplinaris. A partir d'aquí s'adjudica a cada revista una valoració en funció de la difusió de la revista en bases de dades d'índexs i resums i/o en repertoris d'avaluació de publicacions periòdiques. Això permet establir diversos llistats per comparar la presència de diverses revistes d'una mateixa matèria en diferents fonts d'informació de rellevància internacional.

MIAR s'actualitza bimensualment, és integradora (mostra la visibilitat de les revistes en moltes i variades bases de dades), és col·laborativa (es poden fer comentaris i aportacions) i és transparent (l'algorisme de càlcul de l'ICDS és públic).

MIAR és un instrument de suport per a les agències i organitzacions que volen avaluar revistes, ja que disposen de les dades sobre la identificació i la difusió de les revistes on es publiquen els treballs objecte d'avaluació.

The logo for MIAR consists of the letters 'MIAR' in a bold, blue, sans-serif font. The 'M' and 'A' are connected, and the 'I' and 'R' are also connected.

Anuari

L'**Anuari de Biblioteques, Llibres i Lectura** és una publicació que s'inicià el curs 2009-2010 amb la voluntat de recollir l'estat de la qüestió i el balanç d'actuacions pel que fa a la recerca, la creació i la difusió al voltant d'aquests tres àmbits a Catalunya. L'**Anuari** es publica biennalment amb articles que apareixen al llarg de l'any, dins d'un número obert «en curs de publicació», de manera que els diferents treballs van sortint periòdicament fins a completar el número vigent.

Fins a l'any 2017 l'**Anuari** va ser l'activitat més destacada de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura, adscrit a l'aleshores Facultat de Biblioteconomia i Documentació, i que havia estat creat l'any 2008 pel Consell de Govern de la Universitat de Barcelona. L'Observatori es va dissoldre amb la constitució del Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura que va tenir lloc l'any 2017.

Es poden consultar les diferents edicions de l'**Anuari de Biblioteques, Llibres i Lectura** al següent enllaç: <https://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori>.

Centre de Recerca en Informació, Comunicació i Cultura

Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals
Universitat de Barcelona

c/ Melcior de Palau, 140

08014 Barcelona

93 403 57 70 · cricc.info@ub.edu

<https://fima.ub.edu/grups/cricc/>

UNIVERSITAT ^{DE}
BARCELONA